

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

Vår dato
06.03.2012

Vår referanse
Tnr-2012-015

Deres dato
07.02.2012

Deres referanse
11/1955-SGR

Vår saksbehandler
Hilde Halvorsen

REVISJON AV REGELVERKET FOR SAMLOKALISERING

Vi viser til Samferdselsdepartementets brev av 7. februar d.å. hvor det vises til at regelverket for samlokalisering bør tas opp til ny vurdering, og hvor tilbyderne inviteres til å sende inn innspill om samlokalisering.

Telenor ønsker en revisjon av regelverket velkommen. Gjeldende regelverk for samlokalisering har bidratt til stor grad av samlokalisering mellom ekomoperatører i Norge, og derigjennom en kostnadseffektiv utnyttelse av basis infrastruktur. Slik samlokalisering har vært praktisert frem til nå har det imidlertid i all hovedsak vært et virkemiddel som er benyttet som en del av de pålegg Telenor som tilbyder med sterk markedsstilling er pålagt, dvs som et virkemiddel for å fremme konkurransen i et marked. Samlokalisering har i liten grad blitt benyttet som et ledd av en mer generell samfunnsoptimal tilnærming for etablering av infrastruktur. Slik markedet har utviklet seg er det aktuelt å vurdere behovet for samlokalisering som et virkemiddel uavhengig av om det utpekes en aktør med sterk markedsstilling.

Innledningsvis i brevet skriver departementet at:

"Et godt teknologi- og tilbydernøytralt regelverk for samlokalisering av infrastruktur for elektronisk kommunikasjon kan også bidra til å øke sikkerheten og robustheten i ekomnettene ved at en enklere kan etablere ekstra sikkerhet ved viktige føringsveier og punkter i nettet."

I denne anledning vil Telenor understreke at betydningen av samlokalisering for å ivareta sikkerhet og robusthet i ekomnettene er sammensatt.

På den ene siden vil samlokalisering kunne innebære at flere aktører kan gå sammen om å dele utgifter knyttet til å gjennomføre tiltak som bedrer sikkerheten og robustheten i ekomnettene. Men på den annen side fører samlokalisering til at de ulike ekomnettene i større grad integreres gjennom felles strømtilførsel, føringsveier, master med mer. Samlokalisering innebærer således at dersom det oppstår en feil på noen av de områdene som det er felles utnyttelse av, for eksempel strømtilførselen, vil feilen ramme alle ekomnettene. Samlokalisering medfører således også redusert sikkerhet og robusthet i ekomnettene.

Dette er forhold telemyndigheten må hensynta ved en revisjon av regelverket for samlokalisering.

En gjennomgang av dagens regelverk for samlokalisering bør også hensynta at samlokalisering mellom ekomoperatører er et sammensatt område som spenner seg over forskjellige kategorier av anlegg, som skiller seg vesentlig fra hverandre mht kapasitet/størrelse, anskaffelseskostnad, utnyttelsesgrad og muligheter for alternative løsninger/lokasjoner.

Telenor har normalt delt inn samlokalisering i fem ulike kategorier, henholdsvis:

1. Store sentraler og kjernenettlokasjoner
2. Mindre sentraler og tjenestetilknytningspunkt i fastnettet
3. Basestasjoner i mobilnettet
4. Samlokalisering på bygninger eid av tredjepart (private eller offentlige bygninger)
5. Føringsveier for kabler

Kategori 1 er store og komplekse anlegg som har omfattende sikkerhetsmessige fasiliteter og høy grad av redundant infrastruktur. I disse anleggene innplasseres de mest kritiske nettelementene knyttet til kjernenett, tjenesteplattformer og serverparker. Telenor kan imøtekomme de aller fleste anmodningene om denne type samlokalisering.

Kategori 2 omfatter sentralene i fastnettet som huser Telenors hovedkoblinger for det tradisjonelle kobbernettet, samt svitsjer for telefoni og utstyr for kobberbasert fast bredbånd (DSLAM). For tilbydere av teletjenester basert på kobbernettet er samlokalisering på disse sitene ofte den eneste mulige tekniske løsningen for tilgang til kobbernettet. Telenor har, nærmest uten unntak, tilbudt samlokalisering på denne type siter. Antall søknader om samlokalisering på denne type siter har de siste årene vært sterkt avtagende.

Både kategori 1 og kategori 2 dreier seg om tilknytning til kobbernettet hvor det er få alternative løsninger til samlokalisering.

Kategori 3 er anlegg som ofte består av en liten utstyrshytte og en mindre antennebærer/mast som er oppført på leiet grunn med en tidsavgrenset leieperiode. Hovedvekten av disse sitene ble etablert for 10-20 år siden, dvs på et tidspunkt hvor det var rimelig å ta høyde for at det kun vil være to mobiloperatører som samlokaliserer på disse sitene.

Ofte befinner denne type siter seg nært opptil bebyggelse, og det er generelt utfordrende å erverve løyve fra grunneier, naboer og kommunale myndigheter for etablering av denne type anlegg. Det er vanlig med motforestillinger og protester fra naboer og publikum, begrunnet med at man er engstelig for stråling eller at for eksempel antennemasten er estetisk skjjemmende. Ofte begrunnes også protestene med at naboeiendommer får redusert salgsverdi med en mobilmast i nærheten. Det er derfor viktig å utforme sitene slik at de er lite synlig i terrenget og unngå at masten er høyere eller mer ruvende enn nødvendig.

Små og spinkle master kan bære en begrenset mengde antenner og antennekabler i forhold til bærende styrke og vindlast. Mange av disse sitene har ikke ledig kapasitet til å bære flere antenner og/eller antennekabler. Telenor erfarer at disse etablerte sitene, som er drevet gjennom flere år med et begrenset antall antenner, ikke alltid lar seg utvide (for eksempel ved å forlenge masten) fordi grunneier ikke ønsker at anlegget utvides.

Kategori 3 skiller seg fra kategori 1 og 2 ved at det er mulig for operatørene å finne alternative løsninger til det å samlokalisere med mindre siter i mobilnettet.

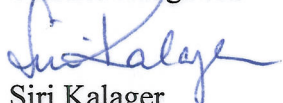
Kategori 4 omfatter samlokalisering på tredje parts eiendom. Det finnes site-eiere som ikke er ekomtilbydere og som tilbyr losji, herunder Jernbanelinjen, Statens vegvesen, Kollektivtransport Produksjon, Forsvaret, Avinor, Felleskjøpet. I disse tilfellene vil en også samlokalisere i forskjellige former. Noen ganger med delt eierskap/leierskap, og andre ganger ved at en av operatørene er ansvarlig på vegne av alle samlosjitetakere. I de fleste tilfeller er disse forholdene regulert i egne avtaleverk mellom siteeier og operatører, og operatørene i mellom, såkalte trekantavtaler. Dette er svært vanlig i tunnelanlegg. Det vil også være tilfeller hvor det samlokaliseres hos private eller på offentlige grunn og hos gårdeiere. I disse tilfellene vil det ofte være tredjepart selv som ønsker slik samlokalisering basert på estetiske og økonomiske vurderinger.

Kategori 5 omfatter samlokalisering i føringsveier for kabler. I lys av den senere tids utvikling innenfor etablering av fiberinfrastruktur, er behovet for samlokalisering i føringsveier for kabler aktualisert. På dette området er det viktig at samlokalisering vurderes ut over det å være et virkemiddel som pålegges ekomtilbydere som er utpekt som aktør med sterk markedsstilling. I revideringen av regelverket for samlokalisering bør det vurderes om ikke det i større grad bør legges til rette for at offentlig grunn og traseer for transport tilrettelegges for samlokalisering med ekomtilbydere på balanserte vilkår. Telenor viser i den anledning til både St. meld. nr 19 (2008-2009) fra FAD, Kongelig resolusjon av 24. juni 2011 og brev av 27. september 2010 fra FAD til ordførere og rådmenn i kommuner og fylkeskommuner hvor det oppfordres til at det offentlige legger til rette for fremføring og videre utbygging av elektronisk kommunikasjon, herunder nye fremføringsveier og effektiv bruk av eksisterende føringsveier.

Telenor er av den oppfatning at det er nødvendig at de faktiske forhold knyttet til samlokalisering hensyntas av både Samferdselsdepartementet og Post- og teletilsynet når eksisterende regelverk håndheves, ved eventuell utarbeidelse av nytt regelverk samt i håndhevelsen av dette.

Telenor ser frem til å bidra med ytterligere og mer konkrete innspill i den videre prosessen med revidering av regelverket for samlokalisering, enten gjennom delttagelse i møter eller med skriftlige kommentarer til høringer. Dersom departementet ønsker en ytterligere informasjon om de faktiske forholdene knyttet til samlokalisering stiller Telenor gjerne i møte og redegjør for dette. Om ønskelig kan Telenor også ordne det slik at arbeidsgruppen som skal vurdere behovet for en revisjon av dagens regelverk for samlokalisering kan besøke en samlokaliseringslokasjon, for eksempel en mobilsite hvor flere mobiloperatører samlokaliserer.

Med hilsen
Telenor Norge AS


Siri Kalager
Regulatorisk direktør

Kopi: Post- og teletilsynet

